

- ▶ FÖR DIG SOM GÅR UT MED SLUTBETYG FRÅN GYMNASIET 2010 ELLER SENARE
- ▶ FÖR DIG SOM GÅR UT MED SLUTBETYG FRÅN KOMVUX 2010 ELLER SENARE
- ▶ FÖR DIG SOM HAR ELLER SKA TA EN IB-EXAMEN

För dig som går ut med slutbetyg från **gymnasiet 2010** eller senare

För att kunna antas till en högskoleutbildning måste du ha vissa förkunskaper. Detta kallas behörighet. Behörighet består av grundläggande behörighet och särskild behörighet. Grundläggande behörighet krävs för all högskoleutbildning på grundnivå och kraven är desamma oavsett till vilken utbildning du söker. Den särskilda behörigheten varierar beroende på vilken utbildning du söker till.

Grundläggande behörighet för högskolestudier

För att uppfylla kraven för grundläggande behörighet krävs det att du har ett slutbetyg från ett fullständigt eller utökad program från gymnasieskolan. Det krävs dessutom att du har lägst betyget Godkänt i minst 2 250 gymnasiepoäng samt att du har lägst betyget Godkänt i Svenska/Svenska som andraspråk A och B, Engelska A och Matematik A.

Särskild behörighet – Områdesbehörigheter

Kraven för särskild behörighet anges i områdesbehörigheter. En områdesbehörighet består av behörighetskurser och områdeskurser.

- Behörighetskurser är kurser som krävs för särskild behörighet.
- Områdeskurser är särskilt värdefulla för den utbildning du söker och kan ge meritpoäng. Du kan också få meritpoäng för vissa kurser i moderna språk, engelska och matematik.

Högskoleverket har beslutat vilka områdesbehörigheter som ska finnas och vilken som ska gälla för respektive program som leder till en yrkesexamen, t.ex. civilingenjör. Till övriga utbildningar beslutar respektive högskola vilken områdesbehörighet som ska gälla.

De särskilda behörighetskraven framgår vid respektive utbildning på studera.nu. Där framgår också vilken områdesbehörighet som gäller. Lägsta betygskrav är Godkänt om inget annat uttrycks vid respektive utbildning.

Värdering av betyg – Meritvärde

Om du uppfyller kraven för behörighet kommer dina betyg att värderas och ett jämförelsetal räknas fram. Kompletterande betyg kan påverka jämförelsetalet.

- Betygen i samtliga kurser som ingår i det fullständiga programmet räknas med. Detta innebär att betyget i Idrott och hälsa också ingår i beräkningen av ditt meritvärde.
- Betyg i utökad kurs kan ge meritpoäng men räknas med bara i jämförelsetalet om kursen krävs för behörighet (läs mer om meritpoäng nedan).
- Du kan komplettera för behörighet med betyg i kurser som inte ingår i slutbetyget. Betyget räknas med i jämförelsetalet och kan både höja eller sänka meritvärdet.
- Om du kompletterar med kurser för att få meritpoäng räknas inte betyget med i jämförelsetalet.
- Du kan även tillgodoräkna dig ett nytt högre betygsvärde i en kurs som redan ingår i slutbetyget (utbyteskomplettera).

Jämförelsetalet och eventuella meritpoäng utgör det meritvärde som du konkurrerar med vid urval. Om du söker till fler utbildningar som inte har samma behörighetskrav kan ditt meritvärde bli olika.

Meritpoäng – extra poäng du kan skaffa i gymnasieskolan och genom komplettering

Oavsett till vilken utbildning du söker kan du få meritpoäng, max 2,5, för vissa kurser i moderna språk, engelska och matematik. Du kan även få meritpoäng för områdeskurser.

⚡ ATT TÄNKA PÅ OM DU VILL PLUGGA VIDARE

- ▶ FÖR DIG SOM GÅR UT MED SLUTBETYG FRÅN GYMNASIET 2010 ELLER SENARE
- ▶ FÖR DIG SOM GÅR UT MED SLUTBETYG FRÅN KOMVUX 2010 ELLER SENARE
- ▶ FÖR DIG SOM HAR ELLER SKA TA EN IB-EXAMEN

För att få meritpoäng krävs att du har betyget Godkänt i kursen. Högre betyg ger inte mer poäng. Motsvarande kunskaper, t.ex. basårsstudier och folkhögskola ger inte meritpoäng.

Meritpoäng för **moderna språk** – max 1,5 poäng

Språk 1

- Steg 3 ger 0,5 meritpoäng
- Steg 4 ger 1,0 meritpoäng
- Steg 5 eller högre ger 1,5 meritpoäng

Bara den högsta nivån räknas.

Språk 2

- Lägst steg 2 ger 0,5 meritpoäng om sökande redan har 1,0 poäng från Språk 1.

Stegen ger alltid maxpoäng för sin nivå, oberoende av om alla steg framgår av slutbetyget eller inte. Om du får 1,5 meritpoäng för Språk 1 har du alltså uppnått maxpoäng för moderna språk.

Med ”moderna språk” menas inte svenska eller svenska som andraspråk, inte heller modersmål/hemspråk eller engelska.

Meritpoäng för **engelska** – max 1,0 poäng

- Kurs B ger 0,5 meritpoäng
- Kurs C ger 1,0 meritpoäng*

* För att få tillgodoräkna sig 1,0 meritpoäng för Engelska C ska inte Engelska B krävas för behörighet (vara ett förkunskapskrav).

Om Engelska B krävs för särskild behörighet ger Engelska C 0,5 meritpoäng.

Meritpoäng för **matematik** – max 1,0 poäng

Har du betyg i en kurs som ligger en nivå över behörighetskravet får du 0,5 meritpoäng.

Exempel: Till en utbildning krävs grundläggande behörighet (Ma A). Eftersom du har betyg i Matematik B får du 0,5 meritpoäng.

Skiljer det mer än två nivåer mellan behörighetskravet och det betyg du har får du 1,0 meritpoäng.

Exempel: Till en utbildning krävs Matematik C. Du har läst och fått betyg i Matematik E (=två nivåer över C) och får då 1,0 meritpoäng, vilket är maxpoäng för matematik.

Om behörighetskravet ligger på Matematik B och du har läst Matematik E får du ändå bara tillgodoräkna dig 1,0 meritpoäng.

Meritpoäng för **områdeskurser** – max 1,0 poäng

Områdeskurser är gymnasiekurser som anses vara särskilt värdefulla för en viss utbildning. De krävs inte för behörighet, utan utgör en fördjupning eller specialisering som är relevant för de studier som ska bedrivas.

Områdeskurser – max 1,0 poäng

- En områdeskurs som omfattar minst 100 poäng ger 0,5 meritpoäng.
- En områdeskurs på 50 poäng ger 0,25 poäng.

För att få 1,0 meritpoäng krävs antingen:

- två kurser om 100 gymnasiepoäng eller
- en kurs om 100 gymnasiepoäng + två kurser om 50 gymnasiepoäng.

För att veta vilka kurser som ger meritpoäng för en viss utbildning, måste du veta vilken områdesbehörighet som används för just den utbildningen.

Så här räknar du ut ditt jämförelsetal

1. Först ges dina betyg dessa siffervärden:

- Icke godkänt 0
- Godkänt 10
- Väl godkänt 15
- Mycket väl godkänt 20

2. Siffervärdet för varje betyg multipliceras sedan med kursens gymnasiepoäng. Exempelvis Väl godkänt i en kurs som omfattar 100 gymnasiepoäng ger $15 \times 100 = 1\,500$. På detta sätt räknas betygsvärdet fram för varje kurs.

⚡ ATT TÄNKA PÅ OM DU VILL PLUGGA VIDARE

- ▶ FÖR DIG SOM GÅR UT MED SLUTBETYG FRÅN GYMNASIET 2010 ELLER SENARE
- ▶ FÖR DIG SOM GÅR UT MED SLUTBETYG FRÅN KOMVUX 2010 ELLER SENARE
- ▶ FÖR DIG SOM HAR ELLER SKA TA EN IB-EXAMEN

Allt om högskolestudier på studera.nu

3. Samtliga betygsvärden läggs ihop. Summan blir ett värde i storleksordningen 25 000 till 50 000.
4. Det här sammanlagda betygsvärdet divideras (delas) med den totala poängsumman för de betygssatta kurser (IG, G, VG, MVG) som ingår i ditt slutbetyg. Det tal du då får fram, är maximalt 20,00. Det avrundas till två decimaler.
5. För att få fram jämförelsetalet ska du också räkna med de kompletteringar du gjort för behörighet och utbyte.
6. Till jämförelsetalet läggs sedan eventuella meritpoäng. Ditt jämförelsetal kan max bli 22,5.

Urval

När det finns fler behöriga sökande än platser till en utbildning, fördelas platserna genom urval. Samtliga behöriga sökande rangordnas i respektive urvalsgrupp. Minst en tredjedel av platserna tilldelas sökande med betyg och normalt minst en tredjedel av platserna tilldelas sökande som gjort högskoleprovet.

Betygsurvalet består av fyra grupper.

Grupp I	gymnasiebetyg – utan komplettering
Grupp II	gymnasiebetyg – med komplettering
Grupp III	utländska gymnasiebetyg
Grupp IV	folkhögskoleomdöme

I grupp I och II deltar också sökande med

- betyg från Europaskolan (European baccalaureate – EB),
- utbildning som leder fram till International Baccalaureate (IB),

- avgångsbetyg från åländsk gymnasieutbildning och
- avgångsbetyg från Lycée international, St-Germain-en-Laye, svenska sektionen.

Platserna fördelas i ett första steg i tre mängder där grupp I och II är en mängd, grupp III en mängd och grupp IV en mängd. Platserna fördelas i förhållande till antalet behöriga sökande i varje mängd och där en sökande endast räknas en gång per mängd.

Sedan platserna fördelas mellan mängderna ska platserna i mängden I/II fördelas i förhållande till antalet behöriga sökande i grupp I respektive i grupp II. I ett sista steg ska antalet platser i grupp II minskas med en tredjedel. Denna tredjedel går till grupp I.

Grupp I: I grupp I deltar du om du söker på i ditt slutbetyg, utan kompletteringsbetyg.

Grupp II: I grupp II deltar du om du har kompletterat med betyg i kurser för att styrka behörighet eller för att få meritpoäng. Det gäller också om du styrker särskild behörighet genom basårsstudier, folkhögskolestudier eller andra motsvarande kunskaper.

Du som höjt ditt meritvärde (konkurrenskompletterat) med ett nytt betyg i en kurs eller med en kurs som kan ge meritpoäng, trots att du redan är behörig utifrån ditt slutbetyg, konkurrerar både i grupp I och grupp II. ■

